

KARWATKA (20) *sb f*

kar- (11), kâr- (1) *Mącz*; *drugie a pochylone, końcowe jasne*.

sg *N* karwátka (3). $\diamond$ *A* karwátkę (8) [*w tym*: -ą (3), -e (1)]. $\diamond$ *L* karwátce (6). $\diamond$ *pl N* karwátki (1).
 $\diamond$ *G* karwáték (1). $\diamond$ *L* karwátkach (1).

Sł stp brak, St stp nazw os notuje, Cn brak, Linde XVI w.; poza tym XVII – XVIII w. w innym znaczeniu.

Rodzaj krótkiego ubioru z pętlicami noszonego przez młodych ludzi; chlamys Mącz (20) : Alye thąfz suknya pothem thowarziŝchewy themuŝ nagrodzyel bo mv dal zanye karwathką sknaflany LibMal 1552/169, 1553/173, 173v, 174, 1554/183v [3 r.], 184; Ocyec nye rad fie wyda fynowi ná vbyory [...] / Ípráwiwŝy mu Sáráwáry á kárwatkę / odzyeny y lecye y zimye nie práwye cyęŝzkie / poŝle go do ludzi y będye flużył GliczKsiąż F3v; RejWiz 57v, 93; KArwatek wloŝkiego ŝukna ŝzarego. s petliczami ŝzaremy Jadwabnemy. liŝzii podŝitich bez bobru. na trzi pannj WyprKr 90v; Mącz 52a; Boć iuż tá m inych ŝtroiow nieboże potrzebá / Kto fie bierze wyiechác s tey zyemie do niebá. Iuż thám zá nic Kárwatki y pŝtre obercuchy RejZwierc [207]; PudłFr 77; A Polacy kędy ŝą z dawnymi Mázury? Ktorzy ná koń w kárwatkách z miekowŝkiem wŝiadáli Y nog ŝobie kitayką nie podwięzowali. BielRozm 4.

Wyrażenie: peryfr. »karwatka z deski, z tarcice« = trumna [szyk 1 : 1] (1 : 1): Weźrzyŝ w ŝwoy kryŝ dŝugoli w tym fie chłubić będyeŝ / Wnet pochwili s tárćice w kárwatce wŝiędzyeŝ. RejWiz 83v; RejZwierc 218v.

Szereg: »pułgiermacze albo karwatka« (1): Pvlgermacze albo Carwatka Atlaŝu czarne⁸⁰. WyprKr 80.

W przén (1) : Iedno zacna poczćiwoŝć to piękna kárwatká / Tá káźdego ozdobi ták y bez kábatká. RejWiz 16.

Synonim: pułgiermacze.